Wenters Plus

50-plusvereniging voor Winterswijk en omstreken

18e jaargang • Juli-Augustus 2026

Wenters Plus

50-plusvereniging voor Winterswijk en omstreken
opgericht 5 januari 2009

Colofon

Voorzitter: Hans Jager - Tel. 06 - 55 132 581
voorzitter@wentersplus.com

Secretaris: Arjan Ligtenbarg
Tel. 06 - 5148 6228
secretariaat@wentersplus.com

Penningmeester: Gerda Hoekstra
Tel. 0543 - 840 144
penningmeester@wentersplus.com
ledenbeheer@wentersplus.com

Algemene bestuursleden:
Wilma Kuypers - Tel. 06 - 4045 2121
kuypers_wilma@hotmail.com

Warner Nieboer -
wc.nieboer@outlook.com

Jan Wibiér - Tel. 06 - 50 983 575
j.wibier7@upcmail.nl

Vormgeving en realisatie:
Arjan Ligtenbarg - Tel. 06 - 5148 6228
a.ligtenbarg@chello.nl

Inhoud

- Uit de bestuurskamer 3
- Terugblik op de bustocht naar Tiel 5
- Sociaal Team De Post 7
- Oriolus 9
- Programma Juli / Augustus 2026 11
- Historisch: Op vakantie met Walhof Tours . . . 13
- Seniorennieuws / wetenswaardigheden allerlei . 15
- Puzzel 17
- Rijkswegen in de Nederlanden - deel 12 . . 19-21
- Mutaties april / mei 2026 23

Bank: Rabobank NL 05 RABO 0148 8025 24
Seniorenvereniging Wenters Plus
p/a Sleeswijkstraat 101 - 7103 GM Winterswijk

© Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen of foto's is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie.

Kopij voor het nummer van SEPTEMBER 2026 dient bij de redactie ingeleverd te zijn vòòr 3 augustus a.s.

Omslagfoto: © Bernard Rave

Ereleden: Hemmie Sonderen sinds 16-02-2019
Bernard Rave sinds 28-09-2021

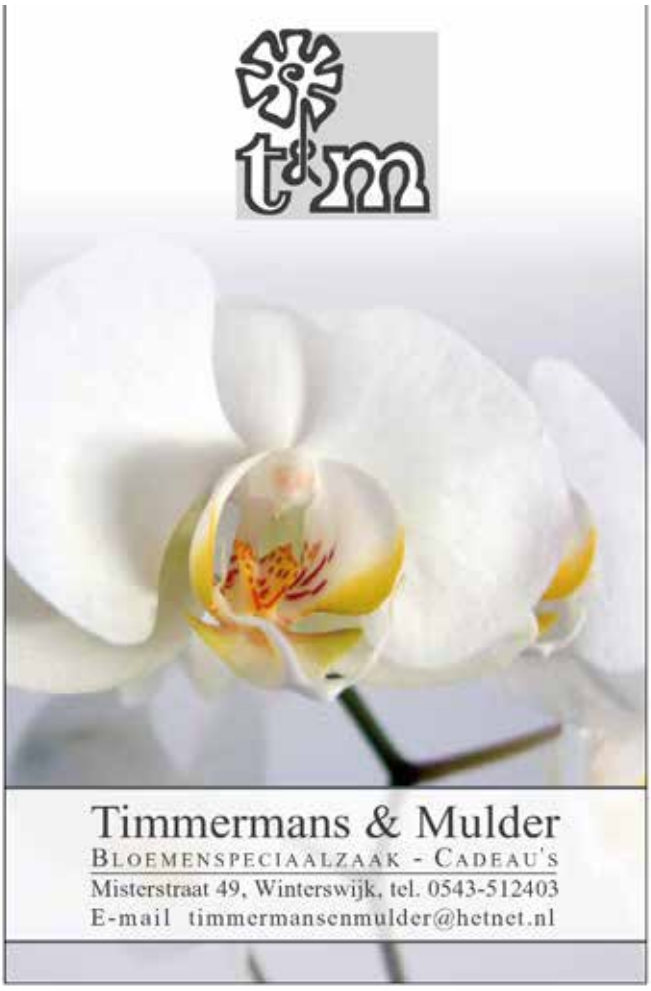

Vanuit de bestuurskamer

De vakantie is weer in aantocht. De activiteiten zullen wat minder zijn, maar iedere dinsdagmiddag is het wel en blijft een Wenters Plus-middag waar overigens eenieder welkom is.
Ook ons clubblad zal wat rust nemen, want dit blad is er voor de maanden juli en augustus. Toch zullen we bekijken of we nog een lezing of zo iets dergelijks kunnen organiseren. Hou daarom voor informatie onze website *www.wentersplus.com* in de gaten.

- Op dinsdag 11 augustus komt Joske Meerdink. Zij houdt een lezing over de ramp op het Michiganmeer (USA) met het stoomschip Phoenix, dat veel emigranten uit de Achterhoek vervoerde en in 1847 verging.
  Aanvang 14.30 uur.
- Op vrijdag 9 oktober a.s. zal er een seniorenuitwisseling zijn met Vreden, vanaf 14.00 uur tot ca 18.30 uur. De locatie waar dit evenement zal plaatsvinden is de WhemerHof, waarbij van Winterswijk en Vreden totaal 120 mensen worden uitgenodigd.
  Ook jullie kunnen je daarvoor opgeven. Op het programma staan Nel Schellekens van 'van kop tot kont' en de muziek zal verzorgd worden door het duo Vrij Af uit Winterswijk.

In de vakantiemaanden gaan de Bingomiddagen op de eerste dinsdag van de maand gewoon door.
Tevens hebben we als bestuur contact met het bestuur van de ouderenbond in Münster. Enige bestuursleden zijn uitgenodigd om daar eens te gaan kijken, hoe zij het aanpakken.
Op dit moment zit er ook wat schot in de aanvulling van het bestuur. We houden jullie op de hoogte.
Ik wens een ieder een goede vakantie,

Tot ziens in de WhemerHof,

Hans Jager

Chauffeur Wim van het Kaar met een gezelschap (twee bussen) in de Eiffel, 1955. Archief Arjan Ligtenbarg

Vooraankondiging / Safaritocht over de Veluwe

Woensdag 21 oktober, een prachtige tocht door de uitgestrekte natuurgebieden
De Planken Wambuis en De Mossel.
De aanwezige gids vertelt allerlei wetenswaardigheden over het natuurgebied, omgeving en de geschiedenis

10.00 uur Vertrek om vanaf De Storm
11.45 uur Lunch en bezoek aan de Beeldentuin in Garderen
14.00 uur Vertrek
14.30 uur Aankomst bij de Beekse Hoeve
16.15 uur Vertrek
17.00 uur Diner bij De Ruggestee
20.30 uur Aankomst Winterswijk

Kosten zijn € 100.00 p.p.

Lukt sporten niet meer?
Bij ons op de bewegingsbanken wel.

Studio Schakelaar
Fit door onbelast bewegen!

Bewegingsbanken Winterswijk

• Fitter, vitaler en soepeler • Minder knie- en rugklachten
• Minder last van artrose en reuma

KOM LANGS VOOR EEN GRATIS PROEFLES
EN ERVAAR HET ZELF!

Centrum Winterswijk; Ruime parkeergelegenheid aanwezig.

Goudvinkenstraat 4D, 7101 GK Winterswijk, Tel. 06-4068 3183
info@studioschakelaar.com www.studioschakelaar.com

The Quilt Cottage

Tamara Overkamp

Weurden 31 - 7101 NH Winterswijk
Tel. 06 - 13470858
info@thequiltcottage.nl - www.thequiltcottage.nl

Hobbyhuis Heinen

Alles al 60 jaar onder één dak, wat is dat een gemak

- hout - parket
- tuinschermen
- verf
- Talens olie- en acrylverf - doeken
- elektro - gereedschap
- kasten- schuifdeuren
- ijzerwaren
- wij maken keukenmeubelen op maat

60

Ratumsestraat 49 - 53 Winterswijk
telefoon 0543-513597

Terugblik op de bustocht naar Tiel – 20 mei

Om 9.30 uur zagen we de bus van Hartemink aankomen. Onze chauffeur van de dag was Roel van de Heuvel.
Om 10.00 uur zaten er 43 leden van Wenters Plus in de bus en konden we gaan. 3 personen hebben zich afgemeld – 2 zijn zonder opgave niet gekomen – Gerda heeft 2 verkeerde namen opgeschreven.
Het was druk op het parkeerterrein, Roel moest goed zijn best doen om de bus op de weg te krijgen.
Maar na een rustige aangename rit waren we om 11.30 uur bij Restaurant Blossom. Ligt in het Nationaal Fruitpark in Ochten.
Na een heerlijke lunch was het de bedoeling om door het park te wandelen, maar het begon ontzettend te regenen. Daarom zijn we 1 uur eerder dan gepland in de bus gestapt.
Roel heeft een toeristische route gekozen, zodat we veel van Ochten hebben gezien en een groot stuk van de Waal.

Zo kwamen we op tijd aan in Tiel, waar we een bezoek brachten aan het Streek- en Flipje Museum.
We werden in 2 groepen gesplist en een gids vertelde over het ontstaan en geschiedenis van het museum. Museum bestaat uit 5 verdiepingen, iedere verdieping had zijn eigen thema.
Toen we uitgekeken waren hebben veel leden een terrasje opgezocht en een drankje of ijsje genuttigd.

Om 16.00 uur reed de bus weer voor en vertrokken we naar Hemmen.
Omdat de weg naar de Pannenkoeken-boerderij erg smal was, en weinig zicht met al die bomen, reed Roel de boerderij voorbij, draaien was niet mogelijk, achteruit rijden was helemaal geen optie en dus gingen we vooruit, dwars door Hemmen, wat af en toe best spannend was en er klonk regelmatig een applaus voor Roel, knap werk om de grote bus door de nauwe straatjes te manoeuvreren. In de boerderij zochten we een plaatsje en genoten van een heerlijk 3 gangen menu.

Rond de klok van 19.00 uur vertrokken we weer op weg naar Winterswijk. Daar kwamen we om 20.30 uur aan.
We hebben een heerlijke dag gehad, veel gekletst, veel gekkigheid uitgehaald en dus veel gelachen.

Woensdag 21 oktober 2026
gaan we weer een dagje weg.

Dan gaan we een safaritocht over de Veluwe maken, er is een gids mee. En we gaan zandsculpturen bekijken in Garderen bekijken. Het diner gaan we gebruiken in restaurant de Ruggestee in Hoenderloo.

Komt ook bij u aan huis

Kapsalon adres: Kobstederstraat 55 - 7103 ZR Winterswijk - Tel. 06 - 5085 3171

VARSSEVELDSEWEG 36 • 7131 BJ LICHTENVOORDE • 0544-371406
BEATRIXPARK 24 • 7101 BN WINTERSWIJK
WWW.GELRIA.COM

OPENINGSTIJDEN:

Maandag / Woensdag / Vrijdag
van 09.00 - 17.00 uur

Sociaal Team van de Post

Zorg voor elkaar bij hitte

De eerste echt hete dagen hebben we in mei al gehad,
nu dan wat tips om goed voor jezelf en een ander te zorgen.

Dit kun jij doen als het heet wordt

Ga langs of bel
Vraag kwetsbaren mensen, zoals ouderen en mensen met een chronische ziekte, hoe het gaat. Denk ook aan jonge kinderen of mensen waar je normaal niet voor zorgt, bijvoorbeeld een oudere buurman.

Zorg voor voldoende drinken
Zet water, limonade, thee of koffie klaar. Spoor de ander aan om meer te drinken dan normaal, ook als degene aangeeft geen dorst te hebben.

Houd de woning koel
Bijvoorbeeld met zonwering, ventilator of airconditioning. Open ramen als het buiten is afgekoeld. Adviseer een koelere plek op te zoeken als het huis niet koel wordt.

Houd het lichaam koel
Zorg dat de ander in de schaduw blijft en adviseer om activiteiten voor 12.00 of na 18.00 uur te doen, zoals de boodschappen. Vraag of je een verkoelend voetenbad kunt klaarzetten.

Wees alert op signalen van oververhitting
Zoals hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid en/of erge dorst. Helpt extra drinken en extra verkoeling niet? Bel de huisarts. Let extra op kleine kinderen in geparkeerde auto's.

Let op bij medicijngebruik
Medicijnen kunnen anders werken bij hitte. De apotheek kan adviseren over medicijngebruik tijdens hitte.

GUV Crematorium Aalten

Alle tijd en aandacht voor u

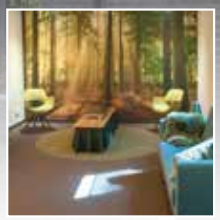

Waar nog écht tijd en ruimte is voor afscheid, sfeervol midden in de natuur.

Kleinschalig en gemoedelijk - én de modernste apparatuur - audio en video - livestream

Iedereen kan gebruik maken van ons crematorium. Bel rechtstreeks GUV!

T 0543 - 491270 (24/7) **www.guv.nl**

GUV kan de uitvaart ook verzorgen als u elders verzekerd bent!

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Huifwagentochten met het wegtreintje

(met een lift voor mindervaliden)

Wegtreintje Eelink

mail: *info@eelink.nl* – tel.: 0543 564394 of 06 10302794

Voor tochten, excursies, familiedag, arrangementen, etc.

Oriolus

Centrum voor leven met en na kanker

Zingen bij Oriolus

Bij Oriolus, centrum voor leven met en na kanker, ontmoet je anderen en ontdek je activiteiten die steun, ontspanning en nieuwe energie kunnen geven. Soms verandert het leven ingrijpend door ziekte van jezelf of je partner. Dan kan de behoefte ontstaan aan iets nieuws, iets wat helpt om weer in beweging te komen – ook als je nog niet precies weet wat bij je past. In de agenda van Oriolus vind je verschillende activiteiten, waaronder samen zingen. Muziek verbindt, ontspant en raakt, ieder op zijn eigen manier.

Samen zingen in een groep

Je hoeft geen ervaren zanger te zijn of een 'mooie stem' te hebben om mee te doen. Iedereen is welkom en je kunt altijd vrijblijvend een keer komen proefzingen.

Tijdens het zingen word je je meer bewust van je ademhaling en van je lichaam als klankkast. Dat kan letterlijk en figuurlijk ruimte geven: gedachten komen in beweging en je stem mag gehoord worden. Veel gasten ervaren daardoor ontspanning en voelen zich even lichter of vrijer.

We zingen eenvoudige liedjes, soms meerstemmig, waarbij plezier en samenzijn centraal staan. Juist het samen zingen zorgt voor een gevoel van verbondenheid.

Samen zingen of luisteren naar livemuziek

Daarnaast is er één keer per maand een muzikale bijeenkomst met live zang en akoestische gitaar. Je kunt actief meezingen, maar ook gewoon luisteren en genieten van de muziek.

Er is ruimte voor verzoeknummers, bijvoorbeeld muziek uit de jaren '60, '70 en '80 of bekende nummers uit de Top 2000. Muziek roept herinneringen en emoties op, brengt soms een lach en soms een traan, en kan troost en ontspanning bieden. Bovendien heeft muziek een positieve invloed op lichaam en geest: het helpt stress verminderen en vergroot het gevoel van welzijn.

Beide bijeenkomsten beginnen met koffie en thee in een warme en ontspannen sfeer.

Wil je een keer meedoen?

Bekijk de actuele data in de activiteitenkalender van Oriolus ***www.oriolus-achterhoek.nl*** en meld je aan.

Walhof-bus nr. 16 in Enschede, 26 november 1967. Archief Arjan Ligtenbarg

Vaste activiteiten

Overzicht

Dag	Tijd	Activiteit	Organisatie
Maandag	10.30 - 11.15	Samen in beweging	Winterswijk Actief
	14.00 - 16.30	Soosmiddag (kaart- en spelmiddag)	Winterswijkse Belangen-organisatie Senioren (WBS)
Dinsdag	10.00 - 12.00	Informatiepunt IDO	Bibliotheek
	14.00 - 16.30	Wekelijks ander programma	Wenters Plus
Woensdag	14.00 - 16.30	Soosmiddag (kaart- en spelmiddag)	WBS
Donderdag	14.00 - 16.00	Schilderclub	Henk Wissink
	19.00 - 21.30	Kaartavond	'De Boer is troef'
Vrïdag	10.00 - 12.00	Handwerken	SOSW
	15.00 - 17.00	Dammen	WDW
Zondag	11.00 - 16.00	Alleengaanden	STOA
	14.00 - 17.00	Vanaf sept: 2e zondag van de maand:	**DANSMIDDAGEN**

Toelichting: IDO: Informatiepunt Digitale Overheid
Kaartavonden: 'De Boer is troef' - 1 x per twee weken (besloten club)
Dammen: elke 3° vrijdagmiddag van de maand
Alleengaanden: elke laatste zondag van de maand
Wenters Plus: voor programma zie blad Wenters Plus (ligt op de leestafel bij de WhemerHof)

Wilt u weten in welke week de activiteiten zijn die één keer in de twee weken zijn gepland, dan kunt dit vragen aan de dienstdoende vrijwilligers.

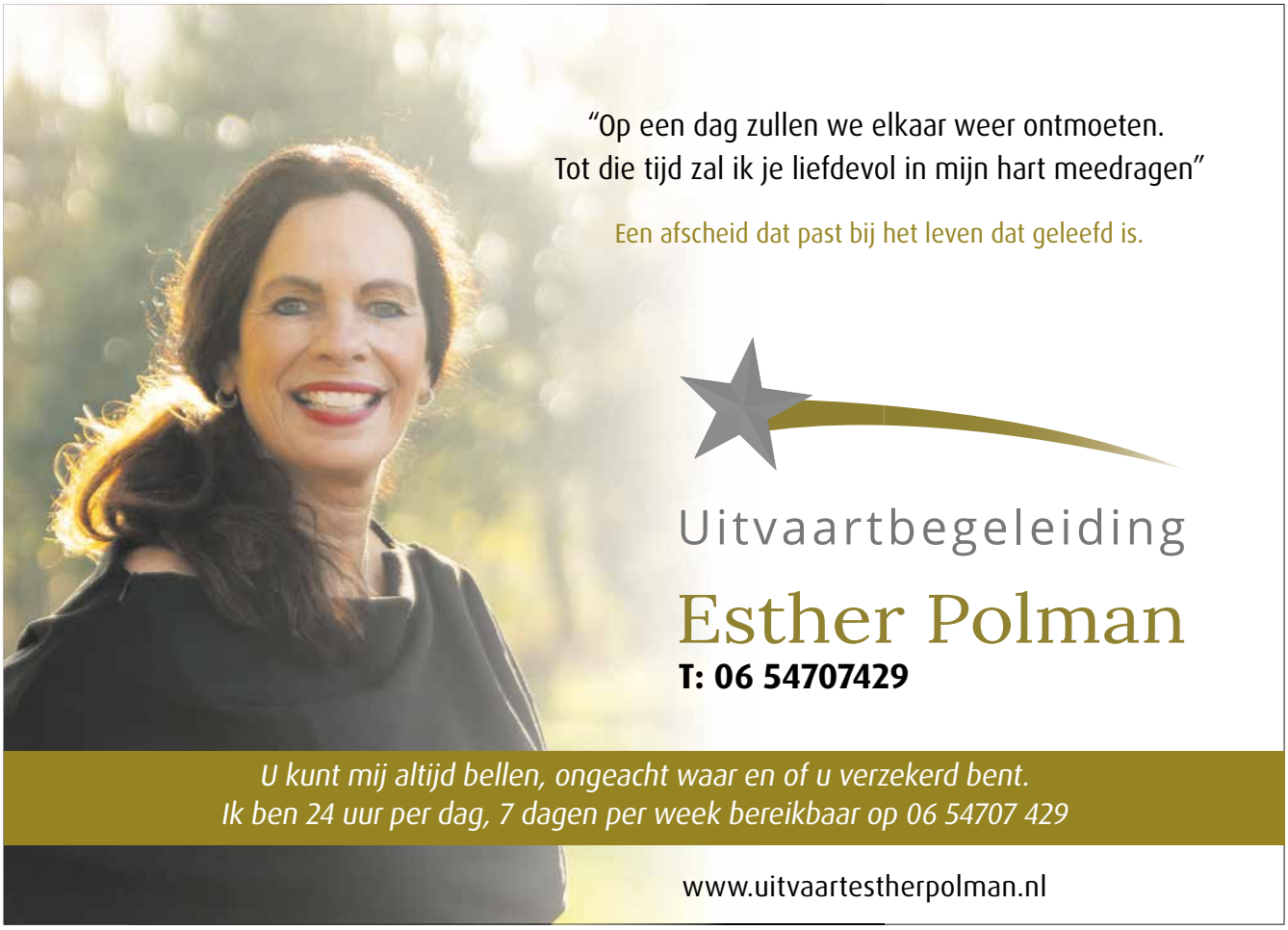

Programma Wenters Plus

JULI 2026

7 Bingo

14 Linedance, 14.30 uur

21 Inloop- / spelmiddag

28 Inloop- / spelmiddag

AUGUSTUS 2026

4 Bingo

11 De scheepsramp met de Phoenix in 1847, lezing door Joske Meerdink, 14.30 uur

18 Inloop- / spelmiddag

25 Inloop- / spelmiddag

Op de donderdagmiddag in de oneven weken is de Bridge Club van 13.30 tot 17.00 uur te vinden in de recreatiezaal van het Sleeswijk Complex.
De contributie is € 6,00 per maand.

De ontspanningsmiddagen worden gehouden aan de Ratumsestraat 20 te Winterswijk. De zaal is open om 14.00 uur, de aanvang is 14.30 uur en de eindtijd is 16.30 uur. Al onze informatie is te vinden op onze website: *www.wentersplus.com*

Wilt u toch even wat meer informatie?
Dan kunt u contact opnemen met:
- Wilma Kuypers, 06 - 4045 2121, *kuypers_wilma@hotmail.com*

De perfecte plek voor een goede kop koffie, lunch of lekker tussendoortje op ons ruime terras of in onze gezellige woonkamer.

Gezellig boerderijterras in bosrijke omgeving. Gelegen aan vele fiets- en wandelroutes. (tussen knooppunt 31 en 39).

Veenweg 2, 7107 BB Winterswijk Kotten
tel.: 0543-564298 www.veenemaat.nl

GUV Uitvaartzorg

Persoonlijk, betrokken en dichtbij

- Één vertrouwd aanspreekpunt
- Alle tijd en oprechte aandacht voor u
- De beste zorg tegen de laagste tarieven
- Dag en nacht écht bereikbaar voor u

Bel daarom áltijd eerst GUV!

Onze Winterswijkse uitvaartbegeleiders:

Wij maken graag vrijblijvend een afspraak met u.
Ook als men elders verzekerd is, kunnen wij de uitvaart begeleiden!

T 0543 - 491270 (24/7) **www.guv.nl**
Ook voor uw uitvaartverzekering!

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Historisch:
Op vakantie met Walhof Tours

Overzicht van Garage Walhof aan de Schoolstraat., omstreeks 1960. Archief Oud-Winterswijk

Een foto uit de begintijd in 1936: er zijn één bus en vier taxi's. Archief Oud-Winterswijk

Hieronder: Met een klein gezelschap in een Opel Blitz-bus in de Eiffel, 1955. Archief Arjan Ligtenbarg

Een toerwagen van Walhof anno 1968. Archief Bertie Willemsen

In 1959 begonnen de schoolreizen naar Vlieland bij de eigen garage van Walhof aan de Schoolstraat. Archief Oud-Winterswijk

www.scootmobielcentrumachterhoek.nl

SCOOTMOBIELCENTRUM ACHTERHOEK

- SCOOTMOBIELEN
- GEBRUIKTE SCOOTMOBIELEN
- ACCESSOIRES
- VERHUUR
- RIJLESSEN

Leren omgaan met een scootmobiel

Het is belangrijk om volledige controle te hebben over uw scootmobiel alvorens u de openbare weg op gaat. Om hierbij te helpen bieden wij rijlessen aan. Twijfelt u of het rijden op een scootmobiel iets voor u is? Wij raden aan om eerst een proefrit te maken voordat u na gaat denken over het type scootmobiel.

UITGEBREIDE COLLECTIE, ÓÓK IN ACCESSOIRES

Grote collectie manden

Veilig de hond mee nemen

FRANK MASSOP | KONINGSWEG 36B | 7102 DN WINTERSWIJK

Tel. 06-5353 4440 | E-mail: info@frankmassop.nl

KOM EEN PROEFRIT MAKEN AAN DE KONINGSWEG 36B

Openingstijden maandag en vrijdag 10.00-12.00 uur en 14.00-17.00 uur

Afspraak na openingstijden is mogelijk.

Nederland wordt nog veel grijzer

Nederland gaat van ruim 450.000 85-plussers dit jaar tot minimaal 1.1 miljoen in 2060. Er vindt dubbele vergrijzing plaats, niet alleen vormen ouderen een groter deel van de bevolking, ook de gemiddelde leeftijd van de groep ouderen neemt toe.

Akkoord over vaccinatie tegen gordelroos

Ouderen kunnen zich laten vaccineren tegen gordelroos. Er wordt 39 miljoen euro voor uitgetrokken. Dat is niet genoeg om alle ouderen te kunnen vaccineren, maar wel voldoende om een begin te maken.

Debatten hielden 81-jarig kamerlid bij de les

Het zijn, dat lijkt wel zeker, de laatste dagen van PVV'er Nico Uppelschoten in de Tweede Kamer. Hij moet zich altijd goed informeren en voorbereiden. De beste manier om niet oud te worden.

Kunnen we straks nog rekenen op de WMO?

Goede ondersteuning vanuit de WMO kunnen we daar in de toekomst nog op rekenen. Burgers blijven een stuk gevoel van recht op ondersteuning houden, voor gemeentenis het versterken van redzaamheid een ingewikkelde zaak.

Minder pijn bij gebroken heup

Voor mensen met een broze gezondheid die een heup breken, is een reparatie te risicovol. En pijnstilling zorgt vaak voor nare bijwerkingen. Daar heeft een arts uit het ziekenhuis in Winterswijk iets op gevonden.

Hou op met financiële straffen voor samenwonen

Als je nu je oude moeder in huis neemt, wordt je gestraft met korting op je uitkering. Afschaffen van de kostendelersnorm voor bijstandsgerechtigden draagt bij aan eensamenleving waarin mensen naar elkaar omzien.

In 2025 al 500 nepagenten aangehouden

De politie heeft in 2025 al 502 verdachten aangehouden die zich voordeden als agent om waardevolle spullen te stelen. Dat zijn er vier keer zoveel als in 2024. In 2025 zijn meer dan tienduizend incidenten met nepagenten geregistreerd.

Oude latters, ga samenwonen

Wij leverden samen ongeveer 1000 euro AOW in, maar hebben ook veel minder kosten als gas, elektriciteit, verzekeringen, nog maar één auto enzovoort. Dus oude latters: verkoop je huis en ga samenwonen. Dat is ook veel gezelliger.

Aanpak dementie vooral richten op preventie

Verwacht niet teveel van vroege opsporing van dementie of van medicatie tegen de ziekte. Preventie van dementie, daar moet het beleid zich op richten.

Zorggeld inzetten voor seniorencomplexen

De vier grote steden willen geld voor de langdurige zorg kunnen inzetten voor de bouw van ouderencomplexen. Door daarmee zorgzame woongemeenschappen te creëren, worden hogere zorgkosten voorkomen.

Als zorg een verdien model wordt, gaat het mis

Er zijn verpleegtehuizen die tussen de 3000 en 6000 euro per maand vragen. Dat betekent dat er geselecteerd wordt, en dat dus niet iedereen welkom is. Commercieel initiatief mag er zijn, maar moet niet dominant worden.

Ouderen met hoogste valrisico het minst bereikt

Met de Ketenaanpak Valpreventie worden ouderen met het hoogste risico het minst bereikt. Het aantal 65-plussers dat een valrisico-test doet, stijgt wel, maar er kan in de ketenaanpak veel nog beter, niet iedereen spreekt elkaars taal.

Record aantal spoedeisende hulp na valpartij

Vorig jaar belandde een record aantal 65-plussers op de spoedeisende hulp in het ziekenhuis na een val: 300 gevallen per dag (veel meer vrouwen dan mannen).

Speciale wethouder Ouderen gevraagd

Ouderen in Den Haag verdienen een stad waar zij veilig, betaalbaar en waardig oud kunnen worden. Dat begint met iemand die hier ook verantwoordelijkheid voor neemt.

Er worden steeds meer campers verkocht

De groei wordt grotendeels veroorzaakt door de elk jaar groter wordende groep gepensioneerden. Zij hebben het geld om aan dit soort dingen uit te geven en de tijd en ruimte om er gebruik van te maken.

Voor al uw catering

van bedrijfslunch & luxe hapjes
tot een compleet buffet

Lunch Restaurant
Bon Appetit

Ook voor uw catering aan huis

van bedrijfslunch tot compleet buffet

Centrum Winterswijk (Misterstraat 50) – Tel. 0543-520 957
info@bonappetitwinterswijk.nl – www.bonappetitwinterswijk.nl

BioCosMedisch Centre
Snez

Huidverzorging
Medisch Pedicure
Podotherapie

Misterstraat 65 Winterswijk 0543-521987 www.bcminez.eu

Puzzel

WOORDZOEKER

Alle woorden zijn kriskras verborgen in het diagram. Sommige woorden overlappen elkaar met één of meer letters. De overgebleven letters vormen - in de leesrichting - de oplossing.

M	R	A	W	N	E	L	U	C	E	L	O	M
S	L	D	N	E	L	E	K	K	I	R	P	A
T	I	P	P	N	L	E	M	O	T	I	E	S
I	C	R	E	O	K	R	A	C	H	T	I	G
N	H	A	U	B	G	N	I	T	T	O	R	V
K	A	M	P	E	R	F	O	E	L	I	E	N
Z	A	M	G	I	G	L	S	I	K	R	L	E
W	M	O	E	F	I	S	E	C	L	E	M	M
A	S	N	L	F	E	N	U	E	H	U	N	E
M	G	I	U	O	E	T	I	R	N	O	A	D
A	E	A	K	K	W	D	R	T	T	A	O	A
T	U	O	H	L	E	D	N	A	S	I	K	N
T	R	E	D	N	I	H	R	U	E	G	C	I

AMMONIA
CITRUSGEUR
EMOTIES
GELUK
GEURHINDER
INADEMEN
KAMPERFOELIE
KANEEL
KOFFIEBONEN
KRACHTIG
LICHAAMSGEUR
MOLECULEN
MUNT
OLIEN
PRIKKELEND
ROTTING
SANDELHOUT
SCHOON
STINKZWAM
VERLEIDEN
WARM
WEEIG
WELRIEKEND

Stuur de oplossing voor 3 augustus naar Wilma Kuypers: *kuypers_wilma@hotmail.com*.

De oplossing van de puzzel in het nummer van mei:

Windkracht

Gewonnen door
Mevr. Y. Ansink

Geniet

van de veelzijdigheid van
Bakkerij ter Weme

Ook voor de zakelijke lunch!

**Bij bakkerij ter Weme kunt u
dagelijks vers uw lunch bestellen.
Op onze website kunt u online uw belegde broodjes
bestellen. Voor 17.00 uur gebeld, volgende dag bezorgd.
Wij gebruiken alleen verse ingrediënten
van topkwaliteit en dat proeft u!**

BAKKERIJ
TER WEME

IJsselstraat 3 - 7103 EG Winterswijk T. 0543 - 569777
E. info@terweme.nl www.terweme.nl

Rijkswegen in de Nederlanden

Het Amortisatiesyndicaat

Deel 12 - Arjan Ligtenbarg

Bronnen: Parlement.com, John van Leuken, Wikipedia

Niet het begin, maar wel de vergroting van de financiële problemen in de Nederlanden: keizer Napoléon Bonaparte. Zijn broer Louis Bonaparte was van 1806 tot 1810 koning van Nederland en voerde daar het beleid van zijn broer uit, waarbij Louis veel beter voor de burgers zorgde dan de keizer deed. Wikipedia

Voorgeschiedenis

Na de Franse tijd had Nederland een ronduit slechte financiële positie. De door Frankrijk opgelegde lasten verergerden de problemen die al voor 1795 bestonden. Er waren diverse nieuwe belastingen nodig om de toenemende uitgaven te kunnen dekken.
De rentelast bedroeg in 1809 zo'n ƒ 39 miljoen, terwijl de belastingen maar ƒ 33 miljoen opbrachten. En dan was nog niets van de leningen zelf afgelost. Vanaf 1810 werd op de leningen aan de staat nog slechts een derde aan rente betaald. Zo voorkwam keizer Napoléon een staatsbankroet van het ingelijfde Nederland. Tweederde van de staatsschuld veranderde in een achtergestelde lening, die op de kapitaalmarkt maar weinig waarde had.

Bij het aantreden van Koning Willem I

Twintig uitstaande staatsleningen werden tot één ***Nieuwe Werkelijke Schuld (NWS)*** hervormd, die ruim ƒ 1,7 miljard bedroeg. Opnieuw werd over slechts eenderde daarvan rente betaald, maar bij een jaarlijkse loting werd ƒ 4 miljoen aan achtergestelde lening geconverteerd in de ***NWS***. Echter, in dat tempo zou de maatregel van Napoléon pas na ruim 300 jaar afgelopen zijn.
Een deel van de schuld werd 'geamortiseerd' via zogeheten amortisatiekassen. Deze kassen handelden op de beurs in schuldpapieren, in de hoop er later hogere rendementen uit te halen. Ook was het Syndicaat der Nederlanden (1810-1823) belast met het innen van sommige belastingen en het uitbetalen van rente en aflossingen op de staatsschuld. Het parlement had nauwelijks greep op de overheidsuitgaven, maar er was nog weinig verzet; men hoopte op een snelle vermindering van de staatsschuld.

De oprichting van het Amortisatiesyndicaat

In 1822 richtte Willem I het ***Amortisatiesyndicaat*** (AS) op. ***Amortisatie*** betekent o.a. aflossing van (staats-) schulden. Het AS was een groep notabelen, met verregaande bevoegdheden in de staatsfinanciën. Men kon buiten het parlement om uitgaven doen.
De kas werd gevuld met leningen, geld uit de schatkist, opbrengsten uit de verkoop van domeinen en vooral ook uit de tolgelden van de kanalen en wegen.
Willem I wilde het AS gebruiken voor onder meer militaire uitgaven, de verdere aanleg van rijkswegen en kanalen, betaling van pensioenen, het stimuleren van de industrie en aflossing van de uitgestelde schuld. Maar van aflossing van schulden kwam weinig terecht.
De Tweede Kamer verwierp in 1829 de rijksbegroting. Vooral in de Zuidelijke Nederlanden ontbrak het aan steun voor dit financiële beleid en dat speelde een belangrijke rol naar de Belgische Revolutie van 1830.

De jaren 1830-1840

Door de afscheiding van België namen de financiële problemen toe. Willem I hield het leger paraat. Pas in 1839 kwam er een akkoord over de afscheiding, maar belastingverhogingen waren onvermijdelijk. Zo kwam er accijns op zeep en op brandstoffen. Daarnaast waren extra leningen nodig.

de storm
THEATER VOOR DE ACHTERHOEK
THEATER SEIZOEN 26 | 27
Ontdek alle voorstellingen
Bestel via www.theaterdestorm.nl of
via onze theaterkassa (di, do & vr 10:00 tot 12:00 uur)

GUV Uitvaartcentrum Winterswijk
Waar nog ècht tijd en ruimte is voor afscheid!
• 24-uurs kamers met eigen entree
• Direct naast de begraafplaats
• Lage tarieven
Dienst in Uitvaartcentrum Winterswijk & Crematie in Aalten - combinatietarief
T 0543 - 491270 (24/7) www.guv.nl
GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Nederlands-Indië moest via het in 1830 ingevoerde ***'Cultuurstelsel'*** voor extra inkomsten gaan zorgen. Dit was de gedwongen levering van koloniale producten (zoals koffie). De inkomsten gingen niet rechtstreeks naar de staat, maar de staat kreeg dan, met een vooruitzicht van op langere termijn te verwachten rendementen, voorschotten van de ***Nederlandsche Handel-Maatschappij*** (NHM).

Koning Willem I (1772-1843), koning van de Nederlanden van 1813 tot 1840. Wikipedia

Allengs moest het Amortisatiesyndicaat openheid van zaken geven en in 1830 werd duidelijk dat de organisatie niet aan al haar verplichtingen kon voldoen. In 1839 stelde de regering, tegelijk met de tienjaarlijkse begroting, voor om een extra lening aan te gaan, teneinde ƒ 56 miljoen aan voorschotten van de NHM af te lossen. Kamerleden vonden, dat de schuld bij de NHM buiten het parlement was aangegaan en aan die ondoorzichtige begrotingspolitiek moest nu maar eens een einde komen.

Willem I trad in 1840 af, niet alleen vanwege zijn mislukte financiële beleid en volharding tegen de afscheiding, maar ook vanwege een grondwetsherziening en zijn voorgenomen huwelijk met een Belgische dame.

Externe financiering van het rijkswegennet

De aanleg van de rijkswegen en de kanalen werd deels betaald uit het Amortisatiesyndicaat. Uiteraard hoopte men door de tolheffing de aanlegkosten terug te krijgen en nog extra geld over te verdienen om de staatsschuld te verkleinen. Dat lukte eigenlijk in geen geval.

Anderzijds hebben ook provincies, steden en particulieren meebetaald aan de aanleg van de rijkswegen. Dit is te vergelijken met de Oostenrijkse Nederlanden in de 18e eeuw, toen de Belgische gewesten en gemeenten zelf hun net van steenwegen hebben opgezet.

De opheffing van het Amortisatiesyndicaat

In 1838 bleek het AS nagenoeg failliet en het parlement drong aan op de opheffing. Door de Belgische afscheiding was er een oorlogstoestand. Daaraan kwam in 1839 een eind, waarna de koning in de Staten-Generaal grote weerstand tegen zijn beleid en zijn begroting moest aanhoren. De opbrengsten uit het gebruik van de kanalen en vooral de wegen vielen erg tegen, zodat het AS, ondanks haar taakstelling, de staatsschuld tenslotte nog met ƒ 113 miljoen had verhoogd.

Koning Willem II benoemde J.J. Rochussen tot de nieuwe minister van Financiën. Deze stelde voor om het Amortisatiesyndicaat op te heffen en vroeg ook een lening van ƒ 18 miljoen. Rochussen kon tevens een regeling voor de Belgische bijdrage aan de Nederlandse staatsschuld treffen. Hij schreef een nieuwe staatslening uit, maar deze gaf toch nog onvoldoende inkomsten om de schuld weg te werken. Hij trad in 1843 af.

Zijn opvolger, jhr. J.A. van der Heim van Duivendijke, stelde voor om belastingen te heffen op bezittingen, zoals vaste goederen en effecten, en verhoging van de successierechten bij erfenissen. De Tweede Kamer wees dit af. Ook Van der Heim trad af; de financiële problemen leken onoplosbaar.

Oplossing door minister Van Hall

Er kwam een nieuwe minister: Floris Adriaan van Hall, tot dan minister van Justitie. Van Hall behoorde tot een groep rijke Amsterdamse kooplieden en bankiers, die aandrongen op grotere invloed van het parlement op de staatsfinanciën. Hij diende een wetsvoorstel in tot vaststelling '***eener buitengewone belasting op de bezittingen en daarmee gepaard gaande vrijwillige geldleening***'. Het voorstel omvatte nieuwe belastingen, tenzij 'vrijwillig' een lening werd voltekend van in totaal ƒ 127 miljoen, met een rente van 3%. Ook werden bezuinigingen doorgevoerd en werd de uitstaande schuld deels alsnog omgezet naar een lagere rente. Ook begon men aan de aflossing van de schuld aan de NHM en werd de 'Belgische schuld' verkocht voor ƒ 80 miljoen. Hiermee moest het probleem van de staatsschuld tot 1850 worden opgelost zonder belastingverhogingen.

De voorstellen waren erg omstreden, vooral in Limburg, waar zelfs voor afscheiding werd gepleit. Er waren echter ook Kamerleden die een staatsbankroet als een nationale schande zagen, waarmee de eerlijkheid en trouw van het land op het spel zou komen te staan.

De Tweede en de Eerste Kamer aanvaardden het voorstel in 1844. De vrijwillige lening leverde het gewenste bedrag op. Ook ex-koning Willem I en koning Willem II droegen zelf bij. In totaal tekenden particulieren voor ƒ 117 miljoen in. De staatsschuld daalde met ƒ 51,1 miljoen en de rentelasten met ruim ƒ 3,9 miljoen. Al met al: de staatsuitgaven daalden met ƒ 7 miljoen. Pas in 1846 kwam er tenslotte - vooral ook dankzij de Indische baten - evenwicht op de begroting, de langverwachte vervulling van de wens uit 1813.

Kortom: de al eeuwen durende staatsschuld en het verliesgevende Amortisatiesyndicaat zijn Koning Willem I tot aan zijn aftreden blijven achtervolgen.

Na 1850 daalde de staatsschuld steeds verder en werd Nederland een financieel uiterst betrouwbaar land, dat zijn kredieten tot op heden consequent tijdig aflost.

Wordt vervolgd

Bike Totaal Winterswijk

Bij ons kun je terecht voor alles op het gebied van fietsen. Van elektrische fietsen tot Van Raam minder validen fietsen. Ook hebben wij een uitgebreid assortiment onderdelen & accessoires en fietshelmen. Voor het huren van een fiets, of e-bike kun je ook bij ons terecht!

Om je optimaal te laten genieten van jouw vrije tijd bieden wij ook een **GRATIS breng- en ophaalservice in heel Winterswijk!**

ALPINA BATAVUS CORTINA CUBE DUTCH ID GAZELLE KALKHOFF KOGA Loekie MERIDA QiO ROETZ vanraam

Europark 11 | 7102 AN Winterswijk | +31 543 513292 | **biketotaalwinterswijk.nl**

Mutatieformulier voor ledenadministratie

Inleveren bij: *ledenbeheer@wentersplus.com*

Betreft ❑ Nieuw lid ❑ Opzegging lidmaatschap ❑ Overlijden ❑ Wijziging

Naam en voorletters / M/V: _____

Adres: _____

Postcode en Woonplaats: _____

Geboortedatum: _____

Telefoonnummer: _____

E-mail: _____

Iban-banknummer: _____

Datum: _____ Handtekening: _____

Het lidmaatschap kost in 2026 € 27,50 per persoon per jaar

Bank: Rabobank NL 05 RABO 0148 8025 24 - Wentersplus, p/a Sleeswijkstraat 101, 7101GM Winterswijk

Internet: ***www.wentersplus.com*** **- Facebook:** ***www.facebook.com/ 50plusVerenigingWinterswijk***

Opzeggen van lidmaatschap:
voor 1 december van het lopende jaar.

Handig voor het doorgeven van mutaties: stop het formulier in het bakje op de leestafel in de Whemerhof.

Voor nieuwe leden:

Het lidmaatschap loopt per kalenderjaar. Mensen die per 1 juli lid worden, betalen € 13,75 contributie,
Alle leden die zich inschrijven moeten het eerste jaar zelf de contributie overmaken.
De volgende jaren gaat het met de automatische incasso

Mutaties april / mei 2026

Nieuw lid:	Mevr. M. Ribbink	Leliestraat 11	7101 CG	Winterswijk
	Mevr. A. Schutte	Tulpstraat 14	7102 CR	Winterswijk
Overleden:	Mevr. T. Bel	Oostervoort 71	7103 XL	Winterswijk
	Mevr. B. Oonk	Jachthuisweg 6	7103 EC	Winterswijk

Uw woning verkopen?

Wij luisteren, denken mee en regelen het zorgvuldig van begin tot eind.

Met persoonlijke aandacht zorgen wij dat het goed voelt.

.

De beste plek voor jou

NVM

RGO makelaars

voel je thuis

Singelweg 2 Winterswijk, 7101 MH
T. 0543 531 880
info@rgomakelaars.nl - www.rgomakelaars.nl

Uw kunstgebit verdient een erkend specialist

- Kunstgebitten
- Klikgebitten
- Implantologie
- Reparaties
- Gratis advies

TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK

KIND

Tuunterstraat 35 7101 EE Winterswijk Tel. 0543 519 901
www.tandprotheticuskind.nl

Eva | ondermode

Meddosestraat 25
Winterswijk
06 - 488 244 39
www.evaondermode.nl
facebook: evaondermode

Ondermode voor jong & oud, hem & haar

- Ook grotere cup- en omvangsmaten
- Verkooppunt Qup en Breiboezem
- Op afspraak óók bij u aan huis

Open: di-do 9.30 - 17.30 / vr 9.30 - 19.00
za 9.30 - 17.00